

2020-12-18

Kommunstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Överenskommelse mellan Staten och Sveriges Kommuner och Regioner om Velfärdsteknik med de äldre i fokus 2021

Ärendenr: 20/01595

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 december 2020 beslutat

att för sin del godkänna överenskommelsen för 2021 med staten om äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus, samt

att i en skrivelse informera kommunerna om överenskommelsen

Bakgrund

SKR och regeringen träffade i januari/februari 2020 en treårig överenskommelse för åren 2020-2022 som syftar till att ge kommunerna bättre förutsättningar att verksamhetsutveckla äldreomsorgen med digitalisering. "Överenskommelse äldre – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus".

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. Parallellt med den demografiska förändringen bedöms rekryteringsbehovet till äldreomsorgen som mycket omfattande. Nya arbetssätt med digitalt stöd behövs. Det finns ett stort intresse bland kommunerna att öka användningen av velfärdsteknik och att ta del av digitaliseringens möjligheter men också stora utmaningar. Kommunerna har begränsade resurser och det finns behov av kompetenshöjande insatser och erfarenhetsutbyte. För att uppnå goda resultat på området behövs samverkan mellan staten och kommunerna. Överenskommelsen har omfattat totalt 200 mkr under 2020, den totala summan och dess fördelning är densamma även under 2021.

Överenskommelsen består av:

- *Riktat statsbidrag till kommunerna*
Kommunerna har möjlighet att rekvirera ett ekonomiskt stöd för att ges bättre förutsättningar att utveckla och implementera nya arbetssätt med lämpliga digitala/tekniska verktyg. Under 2020 har ca 260 kommuner rekvirerat medlen.

- *Modellkommuner.*
10 kommuner - Borås, Eskilstuna, Grästorp, Kalmar, Karlstad, Kramfors, Lund, Skellefteå, Uddevalla, Övertorneå – utsågs i juni 2020 till modellkommuner. Dessa kommuner har kommit lite längre i införandet av välfärdsteknik samt har i uppdrag att stödja övriga kommuner med digital verksamhetsutveckling inom kommunal vård och omsorg.
- *Nationell stödfunktion.*
SKR har inrättat en nationell stödfunktion/ett kompetenscenter för välfärdsteknik för att stödja kommunerna i arbetet med att implementera digital teknik i kommunalt finansierad äldreomsorg samt ge särskilt stöd till modellkommunerna. De 10 modellkommunerna utgör en del av det samlade nationella kompetenscentret.

I arbetet inom överenskommelsen för välfärdsteknik samverkar SKR även med och tar tillvara den kunskap och erfarenhet som finns hos relevanta statliga myndigheter, nationella kunskapscentrum och andra särskilda nationella uppdrag med koppling till äldreomsorg och digitalisering.

Under 2020 fick Inera AB i uppdrag av SKR att slutföra sitt projekt Säker digital kommunikation, (SDK), vilket syftade till att skapa förutsättningar för enkel, säker och enhetlig hantering av känslig ostrukturerad information. Projektet slutförs till årsskiftet och Inera AB beräknas under 2021 kunna börja erbjuda kommunernas socialtjänst/äldreomsorg att i framtiden upprätta en säker digital kommunikation med andra huvudmän och myndigheter.

I överenskommelsen för 2021 görs få förändringar. SKR får nu i uppdrag att med fokus på informationssäkerhetsarbetet, fortsätta stödja kommunerna att skapa förutsättningar för att kunna införa en säker digital kommunikation. SKR ska även kunna stödja kommunerna med information och ökad kunskap om säkra inloggningar vid införskaffandet av välfärdsteknik. En ambitionshöjning i kommunernas informationssäkerhetsarbete ger även kommunerna bättre förutsättning att till exempel hantera kommande förslag till lagstiftning om ökade möjligheter för informationsutbyte.

Därutöver har regeringen och SKR har den 2 december 2020 träffat en överenskommelse om en avsiktsförklaring för en digital infrastruktur till stöd för välfärden. Inom ramen för det arbete som påbörjas med anledning av avsiktsförklaringen ska SKR tillvarata den nationella stödfunktionens arbete genom att utbyte av kunskap och erfarenheter.

Medel till kommunerna

Beslut om utbetalning av medel om totalt 183 700 000 kronor till kommunerna som stimulansmedel under 2021 kommer att fattas genom särskilt regeringsbeslut ställt till Kammarkollegiet.

Av medlen ska 168 700 000 kr fördelas till samtliga kommuner. Medlen fördelas efter en fördelningsnyckel baserat på antal personer som är 80 år eller äldre i kommunen, men med ett minimibelopp om 250 000 kronor till varje kommun (*bilaga 1 i överenskommelsen*).

15 000 000 kronor ska fördelas lika till de kommuner som utsetts till modellkommuner.

Medlen till kommunerna utbetalas engångsvis efter rekvisition från kommunerna ställd till Kammarkollegiet. De kommuner som utses till modellkommuner efter att ha rekviderat sin del av de stimulansmedel som fördelas till samtliga kommuner, kan rekvidera de extra medlen för modellkommuner i särskild ordning. All rekvisering av medel ska ske senast den 1 december 2021. Rätten till bidraget förfaller om rekvisition inte inkommit inom denna tid. På SKR:s webb finns information med hänvisning till de blanketter som ska användas vid rekvisering av medlen.

Kommunerna som ansöker om dessa medel ska svara på Socialstyrelsens enkät avseende uppföljning av utvecklingen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna (se Socialstyrelsens regleringsbrev 2021).

Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. En ekonomisk redovisning för kalenderåret som visar hur medlen använts (se *bilaga 2 i överenskommelsen*) ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. Ekonomichef/verksamhetschef ska granska och intyga uppgifterna i den ekonomiska redovisningen. Underskrift i original samt information om eventuella avvikelser och åtgärdsförslag ska finnas med i redovisningen. Om redovisningen inte inkommer i tid kan regeringen återkräva stödet.

Regeringskansliets diarienummer för överenskommelsen och för regeringsbeslut om utbetalning ska framgå av samtliga handlingar. Rekvisitionen, den ekonomiska redovisningen och verksamhetsrapporterna ska vara undertecknade i original av en behörig företrädare för kommunen.

Regeringskansliet (Socialdepartementet) och Kammarkollegiet har rätt att begära in kopior av räkenskaper (samlad, inom överenskommelsens inriktningsområden) i form av ekonomisk redovisning och övrigt underlag. För rekvisition och ekonomisk redovisning se också *bilaga 2 i överenskommelsen*.

Överenskommelsen redovisas i **bilaga**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knappe
Ordförande

Regeringskansliet
Socialdepartementet

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**

Överenskommelse mellan staten
och Sveriges Kommuner och
Regioner om äldreomsorg – teknik,
kvalitet och effektivitet med den
äldre i fokus

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Förutsättningar för överenskommelser på området äldreomsorg	3
1.2 Vision e-hälsa 2025	4
1.3 Digital infrastruktur för välfärden	4
1.4 Agenda 2030 för hållbar utveckling.....	5
2. Bakgrund.....	5
3. Överenskommelsens övergripande inriktning	6
4. Överenskommelsens delområden.....	7
4.1 Övergripande stöd till kommunerna	7
4.1.1 Stödfunktion för införande av välfärdsteknik och andra digitala lösningar	8
4.2 Ekonomiskt stöd till kommunerna.....	9
4.2.1 Stimulansmedel	9
4.2.2 Stöd till modellkommuner för äldreomsorgens digitalisering	9
5. Uppföljning av satsningen	9
6. Avstämningar	10
7. Ekonomiska villkor	10
7.1 Medel till kommunerna	10
7.2 Medel till SKR	11
7.3 Finansiering.....	12
8. Godkännande av överenskommelsen.....	12
Bilaga 1. Fördelning av statsbidrag till kommunerna.....	13
Bilaga 2. Information om rekvisition och ekonomisk redovisning	20

1. Inledning

Svensk äldreomsorg håller hög kvalitet och står sig mycket väl i jämförelse med andra länder. Men den demografiska utvecklingen innebär att kommunerna de kommande åren kommer att uppleva ökad efterfrågan på både hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Antalet äldre och unga ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder vilket kan komma innebära utmaningar att både bemanna och finansiera äldreomsorgen. För att bättre möta de utmaningar som äldreomsorgen står inför behöver äldreomsorgen utvecklas genom att ta tillvara potentialen i att använda tekniska lösningar så som välfärdsteknik och utrustning för digitala arbetssätt.

Coronapandemin har lyft fram behov och möjligheter med att vissa insatser utförs digitalt inom vård och omsorg. Genom att använda e-tjänster och digital kommunikation kan fysiska kontakter mellan socialtjänstens personal, enskilda och deras anhöriga minska. Om äldre inom äldreomsorgen får stöd att använda digitala kommunikationskanaler kan deras kontakt med anhöriga och vänner upprätthållas och stärkas.

Det finns ett stort intresse bland kommunerna att öka användningen av välfärdsteknik och att ta del av digitaliseringens möjligheter men också stora utmaningar. Kommunerna har begränsade resurser och det finns behov av kompetenshöjande insatser, kunskapsstöd och systematiskt erfarenhetsutbyte. För att uppnå goda resultat på området behövs större och mer systematisk samverkan mellan staten och kommunerna och kommunerna emellan.

1.1 Förutsättningar för överenskommelser på området äldreomsorg

En överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är ett värdefullt verktyg för att åstadkomma förändring, eftersom den ger möjlighet att gemensamt formulera en vision och långsiktigt styra i den önskvärda riktningen.

Överenskommelser mellan regeringen och SKR kan användas inom områden där regeringen och SKR gemensamt identifierat ett utvecklingsbehov, för att stimulera en utveckling i önskad riktning. Genom överenskommelser ges förutsättningar för att insatser kan ske samordnat på nationell, regional och lokal nivå. Viktiga utgångspunkter för överenskommelser är ett tillitsbaserat förhållningssätt, hög kostnadseffektivitet och ett tydligt jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Överenskommelsen omfattar offentligt finansierad omsorg, oavsett vem som utför denna. Det betyder att såväl kommuner som privata aktörer som bedriver omsorg som är offentligt finansierad kan omfattas.

1.2 Vision e-hälsa 2025

I mars 2016 ingick regeringen och SKR en överenskommelse om en gemensam vision för e-hälsoarbetet fram till 2025.

År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

I beslutsdokumentet *Vision e-hälsa 2025 – gemensamma utgångspunkter för digitalisering i socialtjänst och hälso- och sjukvård* presenteras regeringen och SKR:s gemensamma syn på digitalisering inom socialtjänst och hälso- och sjukvård. Parterna menar att för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens målgrupper innebär digitaliseringen helt nya möjligheter till självständighet, delaktighet och inflytande. De flesta människor vill vara oberoende och delaktiga samt ha inflytande och kontroll över frågor och beslut som rör hälsan och den sociala livssituationen.

Vidare uttrycker parterna att digitalisering är också ett verktyg för verksamhetsutveckling. Det handlar om allt från medarbetarnas tillgång till rätt information i möten med brukare eller patienter till hantering av data för uppföljning och jämförelser av verksamheternas resultat. För medarbetare och entreprenörer öppnas även möjligheter att skapa nya verktyg som kan effektivisera verksamheterna, bidra till nya och innovativa arbetssätt, utveckla verksamhetsprocesserna samt öka möjligheterna för forskning och utveckling.

Visionsarbetet ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv, för att säkerställa likvärdig vård, omsorg och service, resursfördelning och inflytande mellan flickor och pojkar och kvinnor och män.

Överenskommelsen om äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus kommer att bidra till visionsmålets uppfyllande genom att stödja kommunerna att bättre ta tillvara teknikens möjligheter och samtidigt hantera dess risker och utmaningar. Det sker genom att dels stärka omsorgstagarnas självständighet och delaktighet genom ökad användning av välfärdsteknik, dels ge omsorgsgivare i hela landet bättre förutsättningar att ge trygg, säker och mer individanpassad omsorg. Överenskommelsen kan även bidra till bättre arbetsmiljö för personalen.

1.3 Digital infrastruktur för välfärden

Som en följd av det gemensamma arbetet i Valfärdscommissionen har regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) den 2 december tecknat en avsiktsförklaring om att inleda ett gemensamt arbete för att

etablera en process mellan staten, kommuner och regioner för utveckling och införande av en långsiktigt hållbar digital infrastruktur till stöd för välfärden. Processen syftar till att staten och kommunsektorn ska nå en samsyn kring mål, takt, finansiering och ansvar när det gäller utveckling och förvaltning av samt anslutning till en förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Målsättningen är att arbetet ska vara klart till september 2021.

1.4 Agenda 2030 för hållbar utveckling

Den här överenskommelsen om digitalisering och e-hälsa i kommunernas äldreomsorg anknyter främst till mål 10 i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Mål 10 handlar om att bl.a. minska ojämlikheten inom länder. Delmål 10.2 är att möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning.

2. Bakgrund

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. Antalet äldre som är 80 år och äldre, beräknas öka med 254 000 personer från 2019 fram till 2029, vilket innebär en ökning med 50 procent (källa: SCB, 2019-11-12). Personer som är 80 år och äldre har de största behoven av vård- och omsorgsinsatser. Det innebär att behovet av både hälso- och sjukvård och äldreomsorg kommer att öka under den närmaste tioårsperioden och att verksamheterna behöver utvecklas och effektiviseras för att kunna möta behoven. Enligt SKR uppgår rekryteringsbehovet mellan 2019 och 2029 sammanlagt till ca 472 000 personer i kommuner och regioner. De flesta behövs inom äldreomsorgen och i omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Inom dessa verksamheter behöver arbetsstyrkan öka med ca 25 procent, ca 71 000 personer, om ingen förändring av arbetssätt sker.

I ett arbetsmarknadsläge som förutspår en omfattande arbetskraftsbrist i välfärden behöver personalens tid och kunskaper läggas på de insatser där de behövs som bäst, dvs. på de insatser som inte kan ersättas av tekniska lösningar. Den välfärdsteknik som införs ska gynna både omsorgspersonalen i deras arbete och de äldre. Detta genom att nya tekniska lösningar kan tillgodose de äldres behov på nya sätt och bidra till en mer personcentrerad omsorg, samtidigt som mer tid kan frigöras, exempelvis till ökat utrymme för dagliga aktiviteter för en meningsfull tillvaro och till mötet mellan den äldre och omsorgspersonalen.

Digital teknik har stor potential att bidra till att äldre personer ska kunna bo kvar hemma, bevara sin integritet, känna sig trygga och delaktiga i samhället och även nå en bättre hälsa. Med rätt stöd kan äldre leva mer självständigt och behovet av omsorg minska. Digital teknik kan också bidra till mer

social samvaro för att bryta upplevd ensamhet och isolering. Tekniska lösningar kan även bidra till ökad trygghet och mindre belastning för anhöriga, och på så sätt minska deras utsatthet för ohälsa.

I Socialstyrelsens rapport E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2019 - uppföljning av utvecklingen inom e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna, framkommer att införandet av välfärdsteknik ofta sker via testverksamhet eller piloter. Även där välfärdsteknik ingår i ordinarie drift är det ett fåtal personer som får ta del av tekniken. Det finns svårigheter i att få till ett breddinförande även om ett pilotprojekt har varit framgångsrikt. Det kan bero på en mängd olika faktorer som påverkar kommunernas arbete med e-hälsa och välfärdsteknik. Även om det finns ett stort intresse hos kommunerna att införa ny teknik så finns svårigheter med bl.a. förändringsledning, upphandling, informationssäkerhetsarbetet m.m.

3. Överenskommelsens övergripande inriktning

Den 6 februari 2020 ingick staten och Sveriges Kommuner och Regioner överenskommelsen om äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus. Överenskommelsen är en satsning på digitalisering och välfärdsteknik i kommunerna i enlighet med regeringens budgetproposition 2020. Satsningen kommer att fortgå under 2020–2022 under förutsättning att riksdagen beslutar regeringens budgetproposition för åren 2021 och 2022. Överenskommelsens inriktning och delområden beslutas årligen.

Överenskommelsen syftar till att ge kommunerna bättre förutsättningar att verksamhetsutveckla genom digitalisering inom äldreomsorgen. Genom att stödja kommunerna både ekonomiskt och i frågor om förändringsledning, upphandling, informationssäkerhet, infrastruktur, nyttorealiserings m.m. ges kommunerna bättre förutsättning att utveckla och implementera nya arbetssätt med adekvata tekniska verktyg. Samtidigt bör digitaliseringen genomföras på ett sätt som säkerställer användarvänlighet för både de äldre och för personalen.

Överenskommelsen består av dels ett riktat statsbidrag till kommunerna, dels medel till SKR för att kunna utforma och tillhandahålla ett kommunövergripande stöd.

I arbetet inom överenskommelsen ska SKR ta tillvara den kunskap och erfarenhet som finns hos bl.a. Socialstyrelsen, Myndigheten för delaktighet, Post- och telestyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Upphandlingsmyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning och E-hälsomyndigheten. Myndigheterna ska bistå SKR så långt det är möjligt inom sitt respektive ordinarie uppdrag och där det så är lämpligt, samverka

med SKR inom ramen för särskilda uppdrag som har koppling till äldreomsorg eller digitalisering.

SKR ska även ta tillvara aktuell kunskap och erfarenhet som finns hos andra kunskapscentrum som t.ex. Svenskt Demenscentrum och Nationellt kunskapscentrum Anhöriga och intresseorganisationer.

I arbetet inom överenskommelsen ska SKR i relevanta delar föra dialog med utredningen Nationell samordnare för en hållbar kompetensförsörjning inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre (S2019:04).

I arbetet inom överenskommelsen kan SKR och modellkommunerna bygga upp kunskap och erfarenheter som kan vara värdefulla för utveckling och införande av en långsiktigt hållbar digital infrastruktur till stöd för välfärden.

4. Överenskommelsens delområden

Överenskommelsen omfattar två delar varav den andra delen har två delområden.

Övergripande stöd till kommunerna

- Stödfunktion för införande av välfärdsteknik och andra digitala lösningar

Ekonomiskt stöd till kommunerna

- Stimulansmedel
- Stöd till modellkommuner

4.1 Övergripande stöd till kommunerna

Användandet av digitala lösningar i kommunernas äldreomsorg är ojämnt fördelat i landet. Parterna är överens om att en kraftsamling behövs för att få ett större genomslag och ett mer effektivt och säkert införande av digitala lösningar i äldreomsorgen. I införandet av digitala lösningar är det av avgörande betydelse att alla inblandade aktörer bedriver ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Under senare år har många kommuner genomfört projekt för att utveckla och införa olika tjänster och arbetssätt inom äldreomsorgen med stöd av digitala lösningar. Dock förekommer de digitala lösningarna mer som enstaka inslag i många kommuner och sällan genomförs breddinförande trots ofta goda resultat i testverksamheter. Några exempel på aktiviteter som genomförts är införande av GPS-larm, digital tillsyn i ordinärt och särskilt boende samt digitalt stöd för att bryta upplevd ensamhet och isolering. Andra exempel på aktiviteter är att möjliggöra för enskilda att kommunicera digitalt med

omsorgspersonal eller att förenkla personalens administration med stöd av digitala lösningar till förmån för omsorgsarbete.

4.1.1 Stödfunktion för införande av välfärdsteknik och andra digitala lösningar

SKR ska fortsätta att utveckla den stödfunktion för införande av välfärdsteknik och andra digitala lösningar som inrättades under 2020. Stödfunktionen ska fortsatt stödja kommunerna i arbetet med att implementera digital teknik i kommunalt finansierad äldreomsorg. Stödfunktionen på SKR ska uteslutande arbeta med att ge råd, stöd och vägledning för att konkret stödja kommunerna i frågor som rör förändringsledning, uppföljning, infrastruktur, juridik, informationssäkerhet, upphandling, kravställning, nyttorealiserings m.m. av digitala lösningar. Inom ramen för funktionens arbete ingår att ta fram stödmaterial, inrätta en helpdesk samt i den mån det bedöms lämpligt resa ut i landet och stödja kommuner på plats. SKR ska även uppmuntra och ge råd, stöd och vägledning för systematiskt samarbete mellan kommuner. SKR ska också inom ramen för arbetet som påbörjas med anledning av avsiktsförklaringen för en digital infrastruktur till stöd för välfärden och stödfunktionens arbete, utbyta kunskap och erfarenheter.

SKR ansvarar även för att genomföra ett särskilt nationellt projekt med syfte att bättre ta tillvara potentialen i automatisering. Det finns flera olika administrativa processer som skulle kunna hanteras maskinellt, t.ex. hanteringen om avgifter i hemtjänsten. SKR ska ge stöd till kommunerna att kartlägga administrativa processer, införskaffa och införa en automatisering. Att införa en automatisering och effektivisering av administration där så är lämpligt är angeläget till förmån för att avsätta resurser till den faktiska omsorgen.

Med anledning av det ökade behovet av att kommunicera på distans som följer av coronapandemin, ska SKR fortsätta stödja kommunerna, med fokus på informationssäkerhetsarbetet, i att skapa förutsättningar för att kunna införa en säker digital kommunikation. SKR ska även kunna stödja kommunerna med information och ökad kunskap om säkra inloggningar vid införskaffandet av välfärdsteknik. En ambitionshöjning i kommunernas informationssäkerhetsarbete ger även kommunerna bättre förutsättning att till exempel hantera kommande förslag till lagstiftning om ökade möjligheter för informationsutbyte.

Parterna är överens om att arbetet ska ske i samverkan mellan SKR och relevanta statliga myndigheter.

4.2 Ekonomiskt stöd till kommunerna

4.2.1 Stimulansmedel

Den demografiska utvecklingen medför ökade kostnader för välfärden och kommunernas utrymme för nödvändigt utvecklingsarbete minskar. För att stödja kommunernas digitala verksamhetsutveckling fördelas stimulansmedel till kommunerna efter en fördelningsnyckel baserat på antal personer i kommunen som är 80 år eller äldre (*bilaga 1*). För att även de mindre kommunerna ska ges möjlighet att använda medlen till att avsätta personella resurser om de så finner det mest lämpligt avsätts medel för ett minimibelopp till samtliga kommuner om 250 000 kronor. Medlen kan även användas för investeringar i teknik eller andra investeringar som ökar förutsättningarna för att använda välfärdsteknik och andra tekniska lösningar.

4.2.2 Stöd till modellkommuner för äldreomsorgens digitalisering

Tio kommuner har utsetts till modellkommuner för äldreomsorgens digitalisering. Dessa är Borås, Eskilstuna, Grästorp, Kalmar, Karlstad, Kramfors, Lund, Skellefteå, Uddevalla och Övertorneå.

Modellkommunerna för äldreomsorgens digitalisering ska:

- ge stöd till andra kommuner och de regionala stödstrukturerna för digitalisering av olika tjänster,
- genomgående implementera ytterligare digitala lösningar i den egna kommunen för att generera ytterligare kunskap och erfarenhet som i nästa skede ska komma hela landet till del.

Modellkommunerna för äldreomsorgens digitalisering får ett extra ekonomiskt stöd för att möjliggöra att de kan avsätta tid för kunskapsspridning.

Stödfunktionen för införande av välfärdsteknik och andra digitala lösningar som SKR inrättat kommer att ha ett särskilt uppdrag att stödja modellkommunerna. De erfarenheter modellkommunerna får kommer att tas tillvara vid utformning av nationella vägledningar och annat skriftligt stöd.

5. Uppföljning av satsningen

Socialstyrelsen har sedan 2013 haft i uppdrag att följa upp kommunernas utveckling inom e-hälsa och välfärdsteknik. I myndighetens regleringsbrev för 2021 anges att myndigheten ska ta hänsyn till regeringens satsning på att stödja kommunerna i investeringar av tekniska lösningar. Regeringen gör bedömningen att Socialstyrelsens årliga uppföljning är tillräcklig för att följa effekten av överenskommelsen på lokal nivå.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått i uppdrag att utvärdera överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus (S2020/04363). Utvärderingen syftar till att klarlägga om satsningen bidragit till uppfyllelse av Vision e-hälsa 2025. Utvärderingen ska även klarlägga om överenskommelsen om äldreomsorg bidrar till det jämställdhetspolitiska målet, med särskilt fokus på delmål 1 om jämn fördelning av makt och inflytande och delmål 5 om jämställd hälsa.

6. Avstämningar

Parterna förbinder sig till att göra en muntlig avstämning av arbetet i april och i september 2021.

7. Ekonomiska villkor

Tabell: Fördelning av medel inom ramen för överenskommelsen om äldreomsorgen – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus

	mnkr	sidor
Medel till samtliga kommuner	168,7	9
Medel till modellkommunerna	15	9
Total Medel till kommunerna	183,7	
Medel till SKR	16,3	8
Totalt för Överenskommelsen	200	

7.1 Medel till kommunerna

Beslut om utbetalning av medel om totalt 183 700 000 kronor till kommunerna som stimulansmedel under 2021 kommer att fattas genom särskilt regeringsbeslut ställt till Kammarkollegiet.

Av medlen ska 168 700 000 kr fördelas till samtliga kommuner. Medlen fördelas efter en fördelningsnyckel baserat på antal personer som är 80 år eller äldre i kommunen, men med ett minimibelopp om 250 000 kronor till varje kommun (*bilaga 1*).

15 000 000 kronor ska fördelas lika till de kommuner som utsetts till modellkommuner.

Medlen till kommunerna utbetalas engångsvis efter rekvisition från kommunerna ställd till Kammarkollegiet. De kommuner som utses till modellkommuner kan efter att ha rekvirerat sin del av de stimulansmedel som fördelas till samtliga kommuner, rekvirera de extra medlen för modellkommuner i särskild ordning. All rekvisering av medel ska ske senast

den 1 december 2021. Rätten till bidraget förfaller om rekvisition inte inkommit inom denna tid.

Kommunerna som ansöker om dessa medel ska svara på Socialstyrelsens enkät avseende uppföljning av utvecklingen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna (se Socialstyrelsens regleringsbrev 2021).

Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. En ekonomisk redovisning för kalenderåret som visar hur medlen använts (se *bilaga 2*) ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. Ekonomichef/verksamhetschef ska granska och intyga uppgifterna i den ekonomiska redovisningen. Underskrift i original samt information om eventuella avvikelser och åtgärdsförslag ska finnas med i redovisningen. Om redovisningen inte inkommer i tid kan regeringen återkräva stödet.

Regeringskansliets diarienummer för överenskommelsen och för regeringsbeslut om utbetalning ska framgå av samtliga handlingar. Rekvisitionen, den ekonomiska redovisningen och verksamhetsrapporterna ska vara undertecknade i original av en behörig företrädare för kommunen.

Regeringskansliet (Socialdepartementet) och Kammarkollegiet har rätt att begära in kopior av räkenskaper (samlat, inom överenskommelsens inriktningsområden) i form av ekonomisk redovisning och övrigt underlag.

För rekvisition och ekonomisk redovisning se också *bilaga 2*.

7.2 Medel till SKR

Beslut om utbetalning av sammanlagt 16 300 000 kronor till SKR kommer att ske i särskilt regeringsbeslut ställt till Kammarkollegiet.

Medlen till SKR utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvireringen av medel ska ske senast den 1 december 2021. Rätten till bidraget förfaller om rekvisition inte inkommit inom denna tid.

Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. En ekonomisk redovisning från SKR för kalenderåret som visar hur medlen använts (se *bilaga 2*) ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. Ekonomichefen (eller motsvarande) ska granska och intyga uppgifterna i den ekonomiska redovisningen. Underskrift i original samt information om eventuella avvikelser och åtgärdsförslag ska finnas med i redovisningen. Om redovisningen inte inkommer i tid kan regeringen återkräva utbetalda medel.

Regeringskansliets diarienummer för överenskommelsen och för regeringsbeslut om utbetalning ska framgå av samtliga handlingar. Rekvisitionen, den ekonomiska redovisningen och verksamhetsrapporterna ska vara undertecknade i original av en behörig företrädare för SKR.

Regeringskansliet (Socialdepartementet) och Kammarkollegiet har rätt att begära in kopior av uppgifter i form av ekonomisk redovisning och övrigt underlag som rör bidragets användning.

För rekvisition och ekonomisk redovisning se också *bilaga 2*.

7.3 Finansiering

Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagspost 8 Utvecklingsmedel - Kammarkollegiet. Beslut om utbetalning kommer att ske i särskilt regeringsbeslut ställt till Kammarkollegiet.

8. Godkännande av överenskommelsen

Överenskommelsen har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt. Överenskommelsen blir giltig under förutsättning att regeringen godkänner den.

För staten genom
Socialdepartementet

För Sveriges Kommuner och
Regioner

Stockholm
den 21 december 2020

Maja Fjaestad
Statssekreterare

Stockholm
den 18 december 2020

Staffan Isling
Verkställande direktör

Bilaga 1. Fördelning av statsbidrag till kommunerna

Kommun/Region	Medel
Ale	370 181
Alingsås	710 072
Alvesta	370 764
Aneby	250 000
Arboga	288 631
Arjeplog	250 000
Arvidsjaur	250 000
Arvika	573 184
Askersund	250 000
Avesta	453 479
Bengtsfors	250 000
Berg	250 000
Bjurholm	250 000
Bjuv	250 000
Boden	534 739
Bollebygd	250 000
Bollnäs	536 777
Borgholm	284 844
Borlänge	816 379
Borås	1 810 131
Botkyrka	849 000
Boxholm	250 000
Bromölla	250 000
Bräcke	250 000
Burlöv	253 098
Båstad	360 861
Dals-Ed	250 000
Danderyd	609 299
Degerfors	250 000
Dorotea	250 000
Eda	250 000
Ekerö	344 551
Eksjö	363 191
Emmaboda	250 000
Enköping	712 111
Eskilstuna	1 601 012
Eslöv	493 381
Essunga	250 000
Fagersta	274 942
Falkenberg	886 280
Falköping	639 007
Falun	998 412
Filipstad	250 000

Finspång	420 859
Flen	333 775
Forshaga	250 000
Färgelanda	250 000
Gagnef	250 000
Gislaved	512 604
Gnesta	250 000
Gnosjö	250 000
Gotland	1 129 475
Grums	250 000
Grästorp	250 000
Gullspång	250 000
Gällivare	385 035
Gävle	1 590 236
Göteborg	6 688 602
Götene	250 000
Habo	250 000
Hagfors	298 533
Hallsberg	259 506
Hallstahammar	322 998
Halmstad	1 710 814
Hammarö	250 000
Haninge	889 192
Haparanda	250 000
Heby	269 408
Hedemora	299 116
Helsingborg	2 145 071
Herrljunga	250 000
Hjo	250 000
Hofors	250 000
Huddinge	1 051 711
Hudiksvall	704 830
Hultsfred	317 756
Hylte	250 000
Håbo	250 000
Hällefors	250 000
Härjedalen	250 000
Härnösand	498 041
Härryda	456 974
Hässleholm	1 027 828
Höganäs	524 254
Högsby	250 000
Hörby	278 728
Höör	258 923
Jokkmokk	250 000
Järfälla	1 043 265
Jönköping	2 211 768

Kalix	370 473
Kalmar	1 130 058
Karlsborg	250 000
Karlshamn	666 676
Karlskoga	610 173
Karlskrona	1 175 493
Karlstad	1 555 868
Katrineholm	635 512
Kil	250 000
Kinda	250 000
Kiruna	410 957
Klippan	307 562
Knivsta	250 000
Kramfors	405 132
Kristianstad	1 496 162
Kristinehamn	500 080
Krokom	250 000
Kumla	308 727
Kungsbacka	1 271 606
Kungsör	250 000
Kungälv	771 818
Kävlinge	411 539
Köping	517 264
Laholm	474 449
Landskrona	680 947
Laxå	250 000
Lekeberg	250 000
Leksand	329 406
Lerum	581 339
Lessebo	250 000
Lidingö	849 582
Lidköping	729 586
Lilla Edet	250 000
Lindesberg	431 344
Linköping	2 396 422
Ljungby	572 019
Ljusdal	407 753
Ljusnarsberg	250 000
Lomma	436 295
Ludvika	526 875
Luleå	1 259 374
Lund	1 534 316
Lycksele	251 933
Lysekil	336 687
Malmö	4 262 182
Malung-Sälen	250 000
Malå	250 000

Mariestad	524 254
Mark	644 541
Markaryd	250 000
Mellerud	250 000
Mjölby	455 518
Mora	409 792
Motala	793 079
Mullsjö	250 000
Munkedal	250 000
Munkfors	250 000
Mölnadal	866 766
Mönsterås	275 524
Mörbylånga	269 408
Nacka	1 221 802
Nora	250 000
Norberg	250 000
Nordanstig	250 000
Nordmaling	250 000
Norrköping	2 082 161
Norrtälje	1 215 977
Norsjö	250 000
Nybro	435 713
Nykvarn	250 000
Nyköping	1 081 419
Nynäshamn	438 625
Nässjö	549 301
Ockelbo	250 000
Olofström	319 795
Orsa	250 000
Orust	324 746
Osby	288 048
Oskarshamn	520 759
Ovanåker	250 000
Oxelösund	273 194
Pajala	250 000
Partille	553 379
Perstorp	250 000
Piteå	720 266
Ragunda	250 000
Robertsfors	250 000
Ronneby	609 299
Rättvik	290 961
Sala	424 063
Salem	250 000
Sandviken	728 712
Sigtuna	536 486
Simrishamn	495 420

Sjöbo	325 037
Skara	315 717
Skellefteå	1 363 059
Skinnskatteberg	250 000
Skurup	250 000
Skövde	895 891
Smedjebacken	250 000
Sollefteå	455 518
Sollentuna	888 610
Solna	969 869
Sorsele	250 000
Sotenäs	250 000
Staffanstorps	382 414
Stenungsund	401 054
Stockholm	10 564 875
Storfors	250 000
Storuman	250 000
Strängnäs	557 456
Strömstad	250 000
Strömsund	275 233
Sundbyberg	433 092
Sundsvall	1 686 349
Sunne	273 777
Surahammar	250 000
Svalöv	250 000
Svedala	275 233
Svenljunga	250 000
Säffle	369 599
Säter	250 000
Sävsjö	250 000
Söderhamn	536 486
Söderköping	250 000
Södertälje	1 219 763
Sölvesborg	347 172
Tanum	271 156
Tibro	250 000
Tidaholm	265 331
Tierp	403 384
Timrå	287 174
Tingsryd	310 766
Tjörn	296 495
Tomelilla	263 001
Torsby	288 631
Torsås	250 000
Tranemo	250 000
Tranås	419 694
Trelleborg	767 158

Trollhättan	903 172
Trosa	250 000
Tyresö	636 386
Täby	1 130 058
Töreboda	250 000
Uddevalla	1 015 596
Ulricehamn	466 003
Umeå	1 591 983
Upplands Väsby	541 146
Upplands-Bro	274 942
Uppsala	2 781 457
Uppvidinge	250 000
Vadstena	250 000
Vaggeryd	250 000
Valdemarsvik	250 000
Vallentuna	391 151
Vansbro	250 000
Vara	297 077
Varberg	1 158 892
Vaxholm	250 000
Vellinge	597 358
Vetlanda	553 088
Vilhelmina	250 000
Vimmerby	326 493
Vindeln	250 000
Vingåker	250 000
Vårgårda	250 000
Vänersborg	718 227
Vännäs	250 000
Värmdö	436 587
Värnamo	617 454
Västervik	830 068
Västerås	2 416 809
Växjö	1 397 718
Ydre	250 000
Ystad	642 793
Åmål	286 009
Ånge	250 000
Åre	250 000
Årjäng	250 000
Åsele	250 000
Åstorp	250 000
Åtvidaberg	250 000
Älmhult	298 242
Älvdalen	250 000
Älvkarleby	250 000
Älvsbyn	250 000

Ängelholm	847 835
Öckerö	250 000
Ödeshög	250 000
Örebro	2 057 404
Örkelljunga	250 000
Örnsköldsvik	1 090 447
Östersund	1 036 275
Österåker	567 941
Östhammar	455 809
Östra Göinge	258 341
Överkalix	250 000
Övertorneå	250 000
Totalt	168 700 000

Bilaga 2. Information om rekvisition och ekonomisk redovisning

Information som ska ingå i rekvisition och ekonomisk redovisning av icke-prestationsbaserade medel inom ramen för denna överenskommelse.

Rekvisition	Ekonomisk redovisning
<p>1. Kontaktuppgifter</p> <p>Bidragsmottagare</p> <p>Organisationsnummer</p> <p>Kontaktperson</p> <p>Postadress</p> <p>Telefon inkl. riktnummer</p> <p>Faxnummer</p> <p>E-postadress</p>	<p>1. Kontaktuppgifter</p> <p>Bidragsmottagare</p> <p>Organisationsnummer</p> <p>Kontaktperson</p> <p>Postadress</p> <p>Telefon inkl. riktnummer</p> <p>Faxnummer</p> <p>E-postadress</p>
<p>2. Bidrag som ansökan avser</p> <p>Regeringskansliets diarienummer för bakomliggande överenskommelse</p> <p>Regeringskansliets diarienummer för regeringsbeslut avseende utbetalning</p> <p>Överenskommelsens benämning</p> <p>Belopp som rekvireras</p> <p>Rekvisitionen avser perioden</p>	<p>2. Bidrag som ansökan avser</p> <p>Regeringskansliets diarienummer för bakomliggande överenskommelse</p> <p>Regeringskansliets diarienummer avseende regeringsbeslut för utbetalning</p> <p>Överenskommelsens benämning</p> <p>Summa bidrag enligt överenskommelsen</p> <p>Summa bidrag som utbetalats från regeringen/Regeringskansliet</p> <p>Period som den ekonomiska redovisningen avser</p>
<p>3. Uppgifter för utbetalning</p> <p>Bankgiro/Plusgiro</p> <p>Önskad betalningsreferens</p>	<p>3. Redovisning av verksamhet eller aktivitet</p> <p>Bidrag som erhållits av regeringen/Regeringskansliet</p> <p>Summa kostnader</p> <p>Medel som inte har förbrukats (Bidrag – totala kostnader)</p> <p>Har svarat på Socialstyrelsens enkät avseende uppföljning av utvecklingen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna (se Socialstyrelsens regleringsbrev 2020)</p>

<p>4. Underskrift i original av behörig företrädare</p> <p>Bidragstagaren intygar att lämnade uppgifter är riktiga samt försäkrar att bidraget kommer att användas enligt den gemensamma överenskommelsen.</p> <p>Datum</p> <p>Underskrift</p> <p>Namnförtydligande</p>	<p>4. Ekonomichefens/verksamhetschefens granskning av den ekonomiska redovisningen</p> <p>Alt 1: N.N. (ekonomichefen/verksamhetschefen) intygar att den ekonomiska redovisningen under punkt 3 är korrekt.</p> <p>Alt 2: N.N. (ekonomichefen/verksamhetschefen) bedömer inte att den ekonomiska redovisningen under punkt 3 är korrekt. (Avvikelserna och eventuella åtgärder ska också redovisas.)</p> <p>Namn</p> <p>Befattning</p> <p>Telefon inkl. riktnummer</p> <p>E-postadress</p>
	<p>5. Underskrift i original av behörig företrädare</p> <p>Bidragstagaren intygar att lämnade uppgifter är riktiga.</p> <p>Datum</p> <p>Underskrift</p> <p>Namnförtydligande</p>